

TROSOPPLÆRING

et inspirasjonshefte

tema: misjon

//å formidle gjennom tro, handling og nærvær
som redskap for Guds kjærlighet//

HimalPartner

Hei!

Heftet du nå holder i hendene dine er utarbeidet av HimalPartner som hjelpemiddel til å integrere misjon i trosopplæringen i din menighet. Fokus er på misjon generelt og kan dermed brukes med alle våre prosjekter eller uavhengig av våre prosjekter. Tema og eksemplene er hentet fra HimalPartners prosjekter og arbeidsmåte.

Materiellet har et tredelt fokus; en kort innføring i misjon, innføring i HimalPartners arbeidsmetode og forslag til aldersspesifikke og felles aktiviteter som f.eks inspirasjon til bønnevandring og Himalayatorg. De fleste idéene kan tilpasses andre aldersgrupper enn de som er foreslått og dermed også brukes i de kontinuerlige tiltakene mer konsentrert.

Opplegget i dette heftet med noe tilleggsmateriell er gratis og ligger tilgjengelig på HimalPartners nettside, www.himalpartner.no/vart-arbeid/ressurser. I tillegg kan man kjøpe hele eller deler av en trosopplæringspakke som inneholder dukker og andre hjelpemidler fra Himalayaregionen, som kan brukes i forbindelse med aktivitetene i dette heftet. Vi kan også bistå med folk og mer materiell der det står. Husk å ta kontakt i god tid.

Får dere ideer utover det som er i heftet eller har kommentarer, send oss gjerne en mail til post@himalpartner.no. Send gjerne også bilder fra arrangement dere tenker vil kunne gi inspirasjon videre.

Heidi Westborg Steel
Generalsekretær

Bli kjent med: misjon

Misjon er å dele sin tro med andre. Det er å gi andre en gave som vi selv har fått. I misjonsbefalingen (Matt. 28.18-20) ber Jesus oss om å gi evangeliet videre (dvs. «det glade budskap»). Misjonsbefalingen er gitt til alle kristne og oppfordringen om å dele vår tro går til oss som norske kristne så vel som kristne i andre land.

Vi sier at vi deler vår tro gjennom ord, handling og nærvær. Vi kan ikke skape tro; det kan bare Gud. Det står i 1. Kor 1.6 at Paulus sådde, Apollos vannet, men det er Gud som gir vekst. I HimalPartner sier vi at vi er redskap for Guds kjærlighet. Gjennom bønn og nærhet til Gud har vi i rundt åtti år fått være slike redskaper som har gitt mennesker bedre levekår. Samtidig har kirken i Nepal vokst «av seg selv». Dette er vi i ferd med å se at skjer blant tibetanere også.

Jesus sier at det viktigste budet er «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første budet. Men det andre er like stort: Du skal elske din neste som deg selv. På disse to budene hviler hele loven og profetene.» (Matt 22 37-40). Gjennom å være der for vår neste deler vi det viktigste vi har i vår tro med andre – nemlig at Gud elsker alle like mye. Og på samme måte som Jesus hjalp mennesker uten forbehold og frigjorde dem til å «gå bort å synd ikke mer» eller «du er frelst ved din tro» – så kan vi hjelpe mennesker bare fordi Jesus elsker dem like mye som han elsker meg. Det er dette vi kaller nåde. Gud elsker oss helt ufortjent, selv om vi gjør dumme ting.

Bli kjent med: satsningsområdene

nepal

Nepal er med sine 147 181 km² et fjelland med mindre enn halvparten av Norges areal. Likevel bor det sju ganger så mange mennesker der, ca 30 millioner. En stor del av Himalayafjellene ligger i Nepal, deriblant verdens høyeste fjell, Mount Everest.

Nepal er ett av verdens fattigste land. Store deler av befolkningen lever utelukkende av det de selv dyrker, og en stor andel av befolkningen er underernært. Jordbruk er viktig i Nepal. I de lavtliggende områder dyrkes sukkerrør, ris, korn, oljefrø, grønnsaker, jute og tobakk. Innbyggerne som bor i fjellene har fedrift som viktigste næringsvei. Både i byene og på landet er det høy arbeidsledighet og mangel på arbeidsplasser.

De fleste barn og unge går på skole, men halvparten slutter eller må gå klassetrinnet om igjen. Årsaken er dårlig undervisning, preget av pugging, hard disiplin og fysisk straff. Leskyndigheten blant dem over 5 år har hatt en god forbedring de siste 10 årene, og over halvparten kan lese.

Den politiske situasjonen i Nepal er ustabil. Etter 240 år med hindukongedømme ble landet erklært en sekulær republikk i 2008. Dette skjedde etter en ti år lang borgerkrig. Først i 2015 fikk landet sin egen grunnlov. Samme året opplevde landet flere store jordskjelv. 8900 mennesker døde – særlige fattige mennesker i fjellene opp mot Tibet. Dette, sammen med en handelsblokkade på indiagrensa, satte landet tilbake utviklingsmessig. Rett etter jordskjelvet hjalp alle hverandre – særlig nepalsk ungdom som dro ut med telt for å hjelpe. Men myndighetene klarte ikke å følge opp. Hjelpearbeidet er blitt forsinket slik at mange fortsatt lider.

Den nepalske kirken har vokst frem med relativ liten påvirkning fra Vesten. Det har ført til et sterkt nasjonalt eierskap. Da staten åpnet landet for utlendinger på 1950-tallet satte de som forutsetning at de ikke skulle gjøre nepalerne kristne. De siste femti årene har kirken vokst fra null til ca. 2 millioner (uoffisielle tall). I følge offisielle tall (2011) er over 80 % hinduister og nesten 10 % buddhister. I grunnloven står det at Nepal er et sekulært land, men det står også at man ikke skal gjøre at andre skifter tro. På grunn av dette er det flere kristne som i dag blir forfulgt og ikke blir respektert.

Visste du at?

- x Nepal sitt flagg er det eneste flagget i verden som ikke er firkantet
- x I Nepal ligger Mount Everest, og det blir 2 cm høyere hvert år.
- x Himal betyr snøfjell på nepalsk

De tibetanske områder i Kina

Kina er ett av verdens største land med sine 9 706 961 km². Hovedstaten er Beijing. Med en befolkning på over 1,3 milliarder innbyggere utgjør landet ca. 20 % av verdens befolkning, og er ett av verdens mektigste land. Det kommunistiske partiet har eneveldig styrt landet siden 1945.

I Kina bor det 6,2 millioner tibetanere. De fleste av dem bor på den tibetanske høysletta. Området har vært en del av Kina siden 1950-tallet. Det er hele tiden sterke etniske spenninger. Tradisjonelt er tibetanere nomader og bønder. Men flere flytter nå til byer og tettsteder. Det gir høy arbeidsledighet, spesielt i byene. Tibetanere blir ofte diskriminert og kontrollert.

Det finnes tre tibetanske språk, amdo, kham og sentraltibetansk. Dette gjør det vanskelig for tibetanerne å kommunisere seg i mellom. Det er akkurat kommet en oversettelse av nytestamentet der man har forsøkt å forene disse tre språkene.

På det tibetanske platå springer flere av Asias store elver ut. Dette gir livsgrunnlag for store deler av Asia – dvs. 40 % av verdens befolkning. Det biologiske mangfoldet på platået påvirkes av at nomadene flytter til byene. Gresslandsskapet på platået er helt avhengig av at jakene til nomadene gresser der. Dette giret rotsystem som holder på jorda. Det er derfor viktig å bevare dette livsviktige området og folkene som bor der.

Kineserne, som leder landet, har bygget opp byene på det tibetanske platå til å bli veldig moderne på kort tid med høyhus og motorveier. Dette har gitt en del jobber også til tibetanerne som bor der.

Alle disse endringene har skjedd fort. Måten tibetanere lever og er sammen på, endres. Tradisjonelt er tibetanerne opptatt av sin familie og det er sterke bånd mellom dem. Minoritetsgrupper i Kina var unntatt fra regelen om ett-barns politikk og har derfor hatt flere barn, men under kulturrevolusjonen ble også de fratatt mange ritualer og kulturelle uttrykk som var med å skape samhørighet og mening.

Det er fortsatt få kristne tibetanere. Til sammen kan det dreie seg om noen få hundre, av ca 6 millioner tibetanere totalt i Kina. Det finnes også mange tibetanere som for mange år siden måtte flykte. De bor i land som Nepal, India, Myanmar, etc. I disse landene finnes det nå små kirker. Deler av Bibelen, radio-sendinger, videoer og bøker med kristent innhold er nå tilgjengelige på tibetanske dialekter.

Visste du at?

- x Tibets landområder ligger gjennomsnittlig 4.500 m.o.h
- x Det tibetanske høyplatået er 6-7 ganger så stort som Norge.
- x En yakokse gir ca 500g dun til garn per år, mens en sau gir 3 kg ull per år.

Bli kjent med:

Tara

I historien om Tara blir dere kjent med ei jente fra Nepal. Historien er delvis oppdiktet, men bygger på faktiske forhold i Nepal. Den er hentet fra ett av prosjektene HimalPartner støtter i Nepal med å gi førskolelærerutdanning. Bildene er tatt fra ett av kursene våre med en av lærerne som deltok og i hennes klasserom.

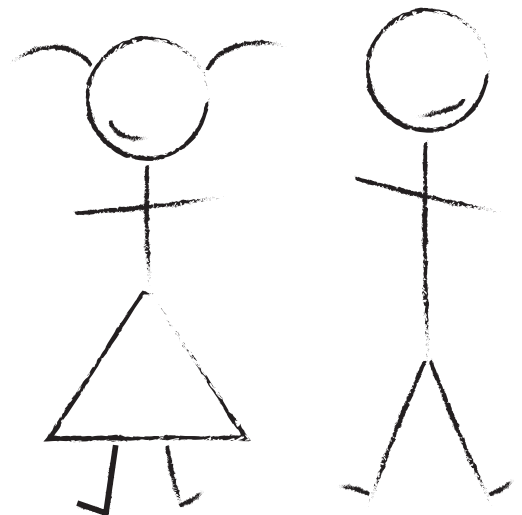
Tara er 5 år og bor på landsbygda. Gjennom bildene blir dere tatt med inn i hennes skolehverdag.

Dondrup

I historien om Dondrup blir dere kjent med en gutt fra de tibetanske områdene i Kina. Historien om Dondrup er oppdiktet, men basert på tibetansk tradisjon og kultur. Den har utgangspunkt i ett av våre prosjekter hvor kvinner lærer å lage tradisjonelle tibetanske håndverksprodukter av jak-ull. Illustrasjonsbildene er tatt fra boka «Barna fra Tibet» av Bodil Hagbrink.

Dondrup er en ung gutt fra en nomadefamilie. I presentasjonen av Dondrup vil dere bli bedre kjent med den tibetanske tradisjonen og få innblikk i livet som tibetaner.

Presentasjonene finner dere på HimalPartners nettside <http://www.himalpartner.no/vart-arbeid/ressurser>

Bli kjent med: HimalPartner

Redskap for Guds kjærlighet i Himalaya

I 1938 dro to misjonærer fra Tibetmisjonen til Tibet. Så kom krigen og de fikk ikke lov til å fortsette å være der. Tibetanerne var spredt over store deler av Himalaya. Julen 1955 kom jordmor Ingeborg Skjervheim til Tansen i Nepal. Hun hadde bedt til Gud om å få arbeide blant tibetanere.

Det var kongen i Nepal som ønsket de kristne velkommen for å bygge sykehus. Kongen så at landet trengte så sårt helsehjelp, men misjonærene fikk beskjed om at ingen kunne få lov til å bli kristne. Ingeborg vitnet om Jesus med sine holdninger og med det hun sa og vant folks hjerter, blant annet ved at hun behandlet alle likt.

Da det skulle bygges et sykehus i Tansen, kom hun på sin gode venn, ingeniøren Odd Hoftun. Odd og kona Tullis kunne vel komme og hjelpe til med å bygge sykehus. Det var begynnelsen på en særegen misjonshistorie. Odd så det skrikende behovet for yrkesutdannelse og startet Butwal Technical Institute, som er en av Nepals mest respekterte utdanningsinstitusjoner.

Neste steg var å ta i bruk det som var Odds spesialfelt, nemlig vannkraftutbygging. Det ble tre store kraftutbygginger som HimalPartner i et samarbeid med misjonærer fra andre land var ansvarlig for.

Den diakonale arven fra Ingeborg og den næringstekniske arven fra Odd føres videre i misjonsorganisasjonen som fra 2010 heter HimalPartner. Satsingsområdene er mental helse og næringslivsutvikling. Begge satsinger dekker store behov i det nepalske samfunn. Fattigdom, fordommer, arbeidsløshet og arbeidsutvandring er store utfordringer som HimalPartner møter gjennom sine prosjekter.

Ved siden av dette har vi fått vært med å heie fram en kirkevekst som verden knapt har sett maken til. Kirken i Nepal teller i dag nærmere to millioner, en vekst som i det store og hele har skjedd de siste 25 år. Kirken har hatt sterk fokus på evangelisering og har etter ny grunnlov møtt en del utfordring på det. Flere og flere menigheter driver diakonalt arbeid og HimalPartner har vært med å bidra til opplæring i sjelesorg blant kirkeledere.

inspirasjon: trosopplæring

3-5 år:

Tema 1: Jesus er glad i alle barn på jord! Matt. 19.14

Fortelling: Bli kjent med Tara fra Nepal og/eller Dondrup fra de tibetanske områdene i Kina (*powerpoint-fortelling*). Bruk gjerne dokkene i tillegg

Aktivitet 1: I Nepal og Kina har de ikke så mye leker som vi har. Da kan de lage lekene sine selv. Lag sauer eller jak fra aktivitetsheftet.

Aktivitet 2: Arranger Bønnevandring (*se bakerst i heftet*). Forbered en post: Bruk lekene som er laget. Del ut gudstjeneste invitasjon til barnas familier.

Hjemmelekse: Ta med misjonsbøsser hjem. (*Finn tid for når den skal leveres inn*).

Henvisning til HimalPartners arbeid: Om foreldreveiledningsprogram i prosjektkatalogen

Tema 2: Om å tilgi. Luk. 15.11.32

Fortelling: Bruk dokkene til å fortelle en historie om Tara og Dondrup som blir venner igjen når de har kranglet – akkurat som det er for oss

Aktivitet 1: Snakk sammen om å tilgi – både hvor fint det er og hvor vanskelig det er.

Hjemmelekse: Er det en du tenker at du vil bli venner med?

Henvisning HimalPartners arbeid: Om UMN Fred og forsoning i prosjektkatalogen.

6 år:

Skolestart

Tema 4: Om å be for hverandre. Matt 7.7-8

Fortelling: Bruk dokkene til å fortelle en historie om Tara som synes det er litt skummelt å begynne på skolen. Da synes hun det er fint å be til Gud sammen med moren sin.

Aktivitet 1: Snakk sammen om at bønn er å snakke med Gud overalt.

Aktivitet 2: Lag bønnearmbånd.

Aktivitet 3: Send hilsen til en klasse i Nepal eller Kina. Legg ved et bønnearmbånd. (*Ta kontakt i god tid.*)

Hjemmelekse: Be for egen familie og be for de du er blitt kjent med i Nepal eller Kina.

Henvisning til HimalPartners arbeid: HimalPartners bønnekort.

Tema 10: Om mental helse

Presentasjon: Om stigmatiseringen i psykisk helse og hva det betyr i Nepal og Kina

Aktivitet 1: Samtal om hvorfor det er flaut å ha det vanskelig. Heng opp tre anonyme lapper om hva man ønsker fra venner når noe er vanskelig.

Aktivitet 2: Hvordan har folk det i Nepal og Kina. Inviter en fra HimalPartner. *(Ta kontakt i god tid.)*

Aktivitet 3: Marker verdensdagen for Mental helse (10. oktober) på et torg. Del ut Läkerol som har slagord «Makes people talk». *(Ta kontakt i god tid.)*

Aktivitet 4: Bestem et innsamlingsstunt.

Henvisning til HimalPartners arbeid: Om mental helse i prosjektkatalogen. *Se også ressurshefte.*

Tema 11: Om næring og entreprenører

Presentasjon: Om Hans Nielsen Hauge og arbeidet i Nepal og Tibet.

Aktivitet 1: Gruppesamtale om hva Hauge og Bibelen sier om talenter.

Aktivitet 2: Samtal 2 og 2 om den enkeltes talent. Er noen talenter viktigere enn andre?

Aktivitet 3: Fortell om talentfulle entreprenører i Nepal og Kina. Inviter en fra HimelPartner. *(Ta kontakt i god tid.)*

Henvisning til HimalPartners arbeid: Om næring og entreprenørskap i prosjektkatalogen *Se også ressurshefte.*

Tema 12: Om bønn

Presentasjon: Om bønn

Aktivitet 1: Samtal om hvor man kan be, og hva man kan be om.

Aktivitet 2: Lag bønneemner til forbønnshandlingen i en gudstjeneste.

Aktivitet 3: Forbered bønnevandring *(se bakerst i heftet).*

Henvisning til HimalPartners arbeid: HimalPartners bønnekort

inspirasjon: for alle

Himalayatorg

Hva er Himalayatorg?

Himalayatorg kan lages som et eget arrangement eller som en del av kirkekaffe eller julemesse. Det er et sted hvor barn og voksne kan bidra for å samle inn penger til et bestemt formål.

Barna bør få bidra aktivt til å arrangere Himalayatorg.

Dette kan gjøres gjennom salg av varer eller å betale for å få være med på aktiviteter. Bruk fantasien.

Betaling kan skje med egne «Himalayatorg-penger», som man kjøper i en egen bank.

Forslag til aktiviteter

- ✕ Salg av «Chai» – nepalite (*Se oppskrift under*)
- ✕ Salg av ungenes håndlagde varer (*Se de oransje sidene*)
- ✕ Salg av varer fra Nepal/Kina (*Ta kontakt i god tid*)
- ✕ Kaste ball i bøtte
- ✕ La barna kaste svamp på en av lederne
- ✕ Lakke negler – med dobbel pris for å ta det av igjen
- ✕ Ansiktsmaling
- ✕ Massasje

OPPSKRIFT: CHAI

(Gir to kopper)

Ingredienser:

- 2 dl vann
- 5 hele kardemomme
- 2 ts rørsukker eller annen søtning
- 1 cm kanelstang
- 3 nellik
- 2 poser sort te (feks Lipton English Breakfast tea)/ eller 2 ts løs sort te
- 3 dl melk

Slik gjør du:

Bruk en morter til å knuse kardemomme og nellik.

Kok opp vann med krydder og sukker. La det koke i 3 minutter. Ha i teen og la det koke i ett halvt minutt til. Hell i melken og la det hele koke opp én gang. Pass på så det ikke koker over. Sil ut krydderet og nyt teen.

Bønnevandring

Hva er en bønnevandring?

Bønnevandring gir mulighet til å vandre rundt i rommet mellom ulike poster. Det kan være misjonsprosjektposter og andre poster.

Barna og de unge bør få bidra aktivt til å arrangere bønnevandring.

Se *HimalPartners* nettside for plakater til bønnepostene: www.himalpartner.no/vart-arbeid/ressurser.

Forslag til bønneposter

- ✕ **Post 1:** Be for Kirken i verden. *(Sitte på teppe som i Nepal og skrive bønneemner.)*
- ✕ **Post 2:** Be om at alle barn skal få leke og gå på skole. Be for de du kjenner på skolen. *(Tegn bønnelapper og legg dem i en skolesekk.)*
- ✕ **Post 3:** Be for hus til jordskjelvsopfrene i Nepal. *(Gjenoppbygg med legoklosser.)*
- ✕ **Post 4:** Be for mennesker med psykiske lidelser og deres familier. *(Sette plaster med bønner på dukker.)*
- ✕ **Post 5:** Be om at mennesker i Nepal og Tibet skal være trygge. *(Tenn et lys.)*
- ✕ **Post 6:** Be for fred. *(Ta en papirfigur og fest den på en globus.)*

Verdensdagen for mental helse

10. oktober er FNs verdensdag for mental helse. Mobiliser ungdommen og menigheten til å markere dette i lokalsamfunnet, ved togstasjoner eller lignende.

Ta kontakt for materiell og utstyr.

Kontakt oss!

... om dere ønsker å finne en vennskapsskole eller en vennskapsmenighet

... om dere ønsker at noen fra HimalPartner skal fortelle eller presentere et tema

... om det er noe annet dere lurer på

Ønsker dere mer tilsendt materiale, ta kontakt med oss.

Besøksadresse: Linstowgate 3, 0166 OSLO

Postadresse: Postboks 6646, St. Olavs Plass, 0129 OSLO

Telefon: 22 76 90 10